

رهبری کریمانه در مدیریت اسلامی

علی آقا پیروز

www.ketab.ir

رهبری کریمانه در مدیریت اسلامی

علی آقا پیروز

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰۰ تومان

طراح جلد: رؤیا نگاران

چاپ و صحافی: آرزوی دیدار

سرشناسه: آقای پیروز، علی - ۱۳۶۰
عنوان و نام پدیدآور: رهبری کریمانه در مدیریت اسلامی / علی آقا پیروز.
مشخصات نشر: تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۹۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۸-۵۰۲-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

یادداشت: کتابنامه. یادداشت: نمایه.

موضوع: رهبری - جنبه‌های مذهبی -- اسلام.

موضوع: Leadership - Religious aspects - Islam

موضوع: رهبری - جنبه‌های اخلاقی.

موضوع: Leadership - Moral and ethical aspects

موضوع: مدیریت (اسلام).

موضوع: Management - Religious aspects - Islam

شناسه افزوده: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

رده‌بندی کنگره: BP ۲۵۴ / ۹

رده‌بندی دیویی: ۳۹۷/۶۵۸

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۹۱۶۰۴

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهید بهشتی، تقاطع بزرگراه
شهید مدرس، پلاک ۵۶ تلفن: ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران: خیابان انقلاب روبروی
درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۴۸، تلفن: ۶۶۱۷۵۶۷۰

www.poiict.ir

همه حقوق محفوظ است

فهرست

۱۱.....	پیشگفتار
۱۵.....	مقدمه
۱۵.....	۱. بیان مسئله
۱۶.....	۲. پرسش‌های تحقیق
۱۶.....	۳. پیشینه تحقیق
۱۷.....	۴. ضرورت تحقیق
۱۷.....	۵. اهداف تحقیق
۱۷.....	اهداف فرعی
۱۸.....	۶. فرضیه
۱۸.....	۷. کاربردها
۱۸.....	۸. نوآوری تحقیق
۱۹.....	۹. روش تحقیق
۲۰.....	۹-۱. رویکردها
۲۳.....	۹-۲. فرایند تحقیق
۲۵.....	۱۰. ساختار تحقیق
۲۷.....	فصل اول: مفاهیم و کلیات
۲۸.....	۱. مدیریت
۲۸.....	۲. وظایف مدیریت
۲۹.....	۳. مدیریت اسلامی

۴.	رهبری.....	۳۳
۴-۱.	ماهیت و عناصر.....	۳۵
۴-۲.	رهبری و تحول.....	۳۷
۵.	رهبری کریمانه.....	۴۰
۶.	تفاوت رهبر با مدیر.....	۴۱
۷.	اهمیت و جایگاه رهبری.....	۴۳
۸.	تحدید دقیق موضوع تحقیق.....	۴۷
	نتیجه گیری.....	۴۹
فصل دوم: نظریه های رهبری		
۱.	نظریه های سنتی.....	۵۱
۱-۱.	نظریه های خصوصیات فردی.....	۵۱
۱-۲.	نظریه های رفتاری.....	۵۳
۱-۲-۱.	مطالعات رهبری آرمول.....	۵۶
۱-۲-۲.	مطالعات رهبری اوهایو.....	۵۷
۱-۲-۳.	نظریه لیکرت و همکاران.....	۵۸
۱-۳.	نظریه های اقتضایی.....	۵۹
۲.	نظریه های جدید در رهبری.....	۶۶
۲-۱.	اسناد رهبری.....	۶۶
۲-۲.	رهبری فرهمند (کاریزما).....	۶۷
۲-۳.	مراوده رهبر - عضو.....	۶۸
۲-۴.	رهبری تبادل.....	۶۹
۲-۵.	رهبری خدمتگزار.....	۷۰
۲-۶.	رهبری تحول گرا.....	۷۳
۲-۷.	رهبری معنوی.....	۷۷
۲-۸.	رهبری اخلاقی.....	۷۹
۲-۹.	رهبری بصیر.....	۸۰
	نتیجه گیری.....	۸۲

پیشگفتار

در پرتو پیروزی انقلاب اسلامی ایران، بار دیگر تعالیم متعالی و مرفعی اسلام، به عنوان معارف نجات بخش، در عرصه حیات انسان معاصر ظاهر گردید. تجدید حیات اسلام از سویی سبب بیداری و خودباوری ملت های مسلمان شد و از دیگر سو باعث نمایان شدن سست پایگی مسلک ها و مکاتب بشر ساخته و نظام های مبتنی بر آن ها در میان دیگر ملل گشت.

بایستگی بسط تحقیق و مطالعه متقن و منسجم، نظریه پردازی و نوآوری در زمینه مبانی معارف دینی و نظامات اجتماعی مبتنی بر آن، و ضرورت پرداخت عالمانه و روزآمد به «حوادث واقعه فکری» به فراخور شرایط کنونی و درخور این رستخیز رهایی بخش، و نیز لزوم آسیب شناسی فرهنگ ملی، دفاع درست و دقیق از دین و زدودن پیرایه های موهوم و موهون از ساحت قدسی آن، و صیانت از هویت فرهنگی و سلامت فکری اقشار تحصیل کرده و نسل جوان کشور تأسیس نهاد علمی — پژوهشی ممحض و کارآمدی را فرض می نمود. به اقتضای ضرورت های پیش گفته، حسب الامر رهبر فرهیخته انقلاب اسلامی آیت الله العظمی خامنه ای رحمته الله علیه و با تلاش و تدبیر آیت الله علی اکبر رشاد، «پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی» به عنوان نهادی علمی — فکری و دانشگاهی — حوزوی در سال ۱۳۷۳ تأسیس شد.

پژوهشگاه دارای شخصیت حقوقی مستقل و در حکم نهاد عمومی و غیردولتی است که اکنون در قالب چهار پژوهشکده «حکمت و دین پژوهی»،

«نظام‌های اسلامی»، «فرهنگ و مطالعات اجتماعی»، «دانشنامه‌نگاری دینی» و چند مؤسسه وابسته، برای تحقق اهداف مذکور در اساسنامه مصوب خود فعالیت می‌کند.

پژوهشکده نظام‌های اسلامی — که مشتمل بر پنج گروه اقتصاد، فقه و حقوق اسلامی، سیاست، اخلاق، و مدیریت است — به طور خاص با مطالعه نظامات اجتماعی، اهداف ذیل را تعقیب می‌کند:

۱. کشف و طراحی نظام‌های سیاسی، حقوقی، اقتصادی، اخلاقی، و مدیریتی اسلام؛

۲. تحقیق و تبیین عالمانه مبانی و مباحث اساسی نظامات اجتماعی اسلام و ارائه الگوهای کاربردی در قلمرو آن؛

۳. آسیب‌شناسی نظری و کاربردی نظام جمهوری اسلامی ایران و مدرسانی به متولیان امور و سیاست‌سازی برای تحقق کامل‌تر نظام‌های اسلامی؛

۴. تحقیق در باب مسائل مستحدثه به انگیزه گره‌کشی در زمینه نیازهای نوپدای فقهی؛

۵. پاسخگویی به شبهات مطرح در باب فقه و نظام‌های سیاسی، حقوقی، اقتصادی، اخلاقی، و مدیریتی اسلام؛

۶. شناخت و نقد علمی مکاتب و نظامات معارض.

پژوهش حاضر با عنوان رهبری کریمانه در مدیریت اسلامی تألیف حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر علی‌آقا پیروز است که با مراجعه به منابع اسلامی تلاش کرده دیدگاه اسلامی در موضوع سبک رهبری در سطح سازمان را کشف و با عنوان «رهبری کریمانه در مدیریت اسلامی» ارائه نماید. به جرئت می‌توان گفت نویسنده نظریه‌ای جدید در این باب به جامعه علمی عرضه کرده است.

صاحب این اثر دارای تألیفات معتابه‌ای در حوزه مدیریت اسلامی است و آثار ارزشمندی را به جامعه علمی ارائه کرده. مدیریت در اسلام، رویکرد

مدیریتی به رهبری امام خمینی (ره)، پرتوی از مدیریت امام خمینی (ره)، مدیریت فرهنگی تبلیغی، و بررسی فقهی مدیریت زنان در مناصب سیاسی از جمله آثار ایشان است.

مجموعه حاضر در پنج فصل تدوین شده است. فصل اول به کلیات و مفاهیم، فصل دوم به نظریه‌های رهبری، فصل سوم به مبانی و اصول رهبری در مدیریت اسلامی، فصل چهارم به شیوه رهبری در مدیریت اسلامی، و فصل پنجم به منابع قدرت در رهبری اختصاص یافته است. مجموع این فصول پاسخ به سؤال اصلی تحقیق است که رهبری کریمانه در مدیریت اسلامی را معرفی و ارائه می‌کند.

بر خود فرض می‌دانیم از محقق محترم جناب آقای دکتر علی آقا پیروز و همچنین ارزیابان محترم این اثر آقایان دکتر محمد اسماعیل رستمی‌نیا و حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر مجتبی درودی که در به ثمر رسیدن این مجموعه ما را یاری داده‌اند، کمال تشکر و قدردانی خود را ابراز نماییم. در خاتمه امیدواریم خوانندگان فرهیخته این کتاب، با ارائه نظرات ارزنده خود، ضمن کمک به تکمیل این مجموعه ارزشمند، ما را در ارائه آثار برتر دیگر یاری فرمایند.

گروه مدیریت

پژوهشکده نظام‌های اسلامی